

Mesai Takibinde Biyometrik Veri Israrına Kuruldan İlke Kararı

10.06.2026

KVKK İLKE KARARI

2026/921

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun ('**Kurul**') **29 Nisan 2026 tarihli ve 2026/921 sayılı İlke Kararı**, 2 Haziran 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlandı. Karar; mesai takibi süreçlerinde parmak izi, yüz tanıma ve iris/retina taraması gibi biyometrik verilerin işlenmesine ilişkin uygulamaları doğrudan konu alıyor.

İlke Kararının Gerekçesi ve Önceki Kurul Kararları

Kurul'un bu konuda ilke kararı alma ihtiyacı, mesai takibinde biyometrik veri işlenmesinin Kişisel Verileri Koruma Kurumuna ('**Kurum**') ulaşan ihbar ve şikâyetlerde **en sık karşılaşılan hususlardan biri** olmasından kaynaklanıyor. Kurulun İlke Kararı'nda ortaya koyduğu yaklaşım esasen yeni olmayıp geçmiş kararlarında benimsediği yerleşik yaklaşımın devamı niteliğinde.

1

2020/915 Sayılı Karar

01/12/2020 — Bir belediyede parmak izi ile mesai takibi incelendi. Alternatif yöntemler mevcut olduğu hâlde biyometrik veri işlenmesi **ölçülülük ilkesine aykırı** bulundu.

2

2022/662 Sayılı Karar

07/07/2022 — Bir işletmede el geometrisi bilgisi işlendi. Geçerli hukuki sebep bulunmaksızın biyometrik veri işlenmesi nedeniyle veri sorumlusuna **100.000 TL** idari para cezası uygulandı.

3

2022/797 Sayılı Karar

04/08/2022 — Bir şirkette yüz tanıma sistemi incelendi. Açık rıza alınmış olsa dahi ölçülülük ilkesine uyulması gerektiği vurgulandı; şirkete **500.000 TL** ceza verildi.

4

2026/921 İlke Kararı

29/04/2026 — Mesai takibinde biyometrik veri işlenmesine ilişkin genel ilke kararı alındı. **2 Haziran 2026**'da Resmî Gazete'de yayımlandı.

İlke Kararında Öne Çıkan Hususlar

İlke Kararı, iş yerlerinde mesai takibi amacıyla çalışanların parmak izi, yüz tanıma ve iris/retina taraması gibi biyometrik verilerinin işlenmesine ilişkin Kurul yaklaşımını ortaya koyuyor. Kurul, mesai takibi bakımından biyometrik veri işlenmesinin *hem hukuki sebep yönünden hem de ölçülülük, gereklilik ve veri minimizasyonu ilkeleri bakımından değerlendirilmesi gerektiğini* belirtiyor. Kurul, mesai takibinin daha az müdahaleci alternatif yöntemlerle sağlanmasının mümkün olması karşısında mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesinin kural olarak hukuka uygun kabul edilemeyeceğini ifade ediyor.

İş Kanunu ve ilgili mevzuat işverenlere çalışma sürelerini takip etme yükümlülüğü getiriyor; ancak bu kayıtların **biyometrik tanımlama sistemleriyle** tutulmasını öngören açık bir düzenleme bulunmuyor. Bu nedenle Kurul, mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesinin "kanunlarda açıkça öngörülme" hukuki sebebine **dayandırılmayacağını** değerlendiriyor.

İşçi ve işveren arasındaki **bağımlılık ilişkisi** ve **güç dengesizliği** dikkate alındığında, çalışanlardan alınan açık rızanın özgür iradeye dayanıp dayanmadığının ayrıca değerlendirilmesi gerekiyor. Açık rızanın mevcut olduğu kabul edilse dahi veri işleme faaliyetinin **ölçülülük ilkesine** uygun olması şart.

Sonuç olarak mesai takibinde biyometrik veri işlenmesi ölçülü bir yöntem olarak değerlendirilmiyor.

⚠ Mesai takibi alternatif yöntemlerle sağlanabileceğinden parmak izi, yüz tanıma veya iris/retina taraması gibi biyometrik yöntemlere başvurulmaması gerekiyor. Aksi halde veri sorumluları hakkında idari yaptırım uygulanabilir.

Biyometrik Veri İşlemeyen Alternatif Yöntemler

İlke Kararı'nda, mesai takibinin biyometrik veri işlemeyen yöntemlerle sağlanabileceği açıkça belirtiliyor. Kurul'a göre aynı amaca daha az müdahaleci yollarla ulaşılabiliyorken biyometrik yöntemlere başvurulması **ölçülü bir yaklaşım değil**.

Şifreli Kart Sistemleri

PIN tabanlı veya şifreli kart okuyucularla mesai takibi yapılabilir.

RFID / NFC Kimlik Kartları

Temassız kart teknolojisiyle giriş-çıkış kayıtları tutulabilir.

İmza ve Kâğıt Çizelgesi

Geleneksel imza veya kâğıt bazlı devam çizelgeleri kullanılabilir.

PIN Tabanlı Sistemler

Kişisel kimlik numarası girişine dayalı sistemler tercih edilebilir.

Denetçi Gözetiminde Elle Giriş

Yetkili denetçi tarafından manuel kayıt tutulması da geçerli bir yöntem.

İlke Kararı sonrasında asıl dikkat edilmesi gereken konu, **biyometrik mesai takibi uygulamasından çıkış sürecinin doğru yönetilmesi**. Uygulamanın yalnızca durdurulması veya yeni bir takip yöntemine geçilmesi tek başına yeterli görülmemeli.

Daha önce toplanan biyometrik verilerin **nerede tutulduğu ve kimlerle paylaşıldığı** tespit edilmeli. Bu inceleme yalnızca işverenin kendi sistemleriyle sınırlı kalmamalı; biyometrik mesai takip sistemi kapsamında destek alınan **tedarikçiler nezdinde tutulan kopyalar** da kontrol edilmeli.

İşlenmesini gerektiren sebepleri ortadan kalkan biyometrik veriler bakımından **silme, yok etme veya anonim hâle getirme** süreçleri işletilmeli. Verilen talimatlar, yapılan kontroller ve gerçekleştirilen imha işlemleri de **kayıt altına alınmalı**.

Yeni takip yöntemine geçilmesiyle birlikte **kişisel veri işleme envanteri, aydınlatma metinleri** ve gerekiyorsa **VERBİS kayıtları** da yeni yapıya uygun şekilde güncellenmeli.

Veri Tespiti

Biyometrik verilerin nerede tutulduğunu ve kimlerle paylaşıldığını tespit et.

Belgeler ve VERBİS

Belgeleri ve VERBİS kayıtlarını güncelle.

Veri İmha & Anonimleştirme

Verileri sil, yok et veya anonimleştir ve kayıt tut.

Bu üç adımlı sürecin eksiksiz uygulanması, hem mevzuata uyum hem de olası idari yaptırımlardan korunma açısından önem taşıyor.

Sonuç

İlke Kararı, Kurul'un mesai takibinde biyometrik veri işlenmesine yönelik önceki kararlarında benimsediği yaklaşımı **genel bir ilke kararı hâline getiriyor**. Kararın pratik sonucu oldukça açık: Mesai takibi için parmak izi, yüz tanıma veya iris/retina taraması gibi biyometrik yöntemlere başvurulmaması; bu sürecin kart, PIN, RFID/NFC kimlik kartı veya imza çizelgesi gibi biyometrik veri işlemeyen yöntemlerle yürütülmesi gerekiyor.

- ⊗ İlke Kararı'na aykırı şekilde uygulamaların devam ettirilmesi hâlinde veri sorumluları hakkında **idari yaptırım uygulanabileceği** vurgulanıyor. Mesai takibi amacıyla biyometrik veri işleyen veri sorumlularının mevcut uygulamalarını gözden geçirmesi ve biyometrik veri işlemeyen alternatif yöntemlere yönelmesi büyük önem taşıyor.

Bora Yazıcıoğlu

bora@yazicioglulegal.com

Mehmet Yiğit Aktimur

yigit@yazicioglulegal.com

Ezgi Girenay

ezgi@yazicioglulegal.com

- ☐ Bu not hukuki görüş niteliğinde değildir. Sadece bilgi amaçlı hazırlanmış ve gönderilmiştir. Konuyla ilgili hukuki görüş almak isterseniz bizimle bağlantıya geçmenizi rica ederiz.